

hederne ikke har nogen reel selvstændighed ved fastlæggelsen af sin eller deres adfærd på markedet.

Begreberne modervirksomhed og dattervirksomhed forudsætter, at der er tale om koncerner, hvor der i kraft af økonomisk ejerskab eller stemmerettigheder foreligger en bestemmende indflydelse.

Koncernbegrebet er videre end i selskabslovgivningen, hvor det kun omfatter moder- og datterselskab. I dansk selskabslovgivning opererer man således ikke med begrebet horisontale koncerner, men denne type koncerner kendes bl.a. fra tysk ret, ligesom man i EU-konkurrenceretten har behandlet horisontale koncerners stilling i forhold til artikel 85, stk. 1.

I modsætning til vertikale koncerner er horisontale koncerner ikke kendetegnet ved en overordnet virksomheds bestemmende indflydelse gennem økonomisk ejerskab eller stemmemæssigt flertal. Derimod har to eller flere virksomheder – ofte gennem kontrakt, som til tider er udbygget yderligere gennem gensidige aktiebesiddelser (cross-holding) – stillet sig under fælles ledelse.

Det følger af Kommissionens praksis, at hvis der i sådanne tilfælde er tale om effektivt udøvet fælles ledelse, og samtlige deltagere er underordnet en fælles ledelse, og der eksisterer en udligningsordning for forretningsmæssige og økonomiske risici, er der tale om en virksomhedssammenslutning. Virksomhederne vil derfor blive opfattet som en økonomisk enhed, hvorfor deres indbyrdes aftaler ikke vil være omfattet af forbudet mod konkurrencebegrænsende aftaler i artikel 85, stk. 1. En sådan vurdering skal dog foretages konkret i hvert enkelt tilfælde.

Lovforslagets § 5 forudsættes for så vidt angår horisontale koncerner administreret i overensstemmelse med Kommissionens praksis.

I overensstemmelse med EU-konkurrenceretten omfatter virksomhedsbegrebet også andelsselskaber, jf. bemærkningerne til § 6. For så vidt angår andelsselskabers interne aftaleforhold, det vil sige forholdet mellem andelsselskabet som sådan og dets medlemmer samt medlemmernes indbyrdes forhold, og som fastlagt i eksempelvis andelsselskabets vedtægter, vil disse være omfattet af undtagelsen, såfremt de er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at sikre en tilfredsstillende drift af andelsselskabet, herunder af en kontraheringsstyrke.

Da der kan være behov for at klargøre retsstillingen for markedsaktørerne og fastsætte præciserende regler, bemyndiges erhvervsministeren i stk. 2 til efter at have indhentet udtalelse fra Konkurrencerådet at fastsætte nærmere regler om anvendelsen af stk. 1.

Såfremt en aftale m.v. ikke er en virksomheds-/

koncernintern aftale, vil forbudsbestemmelserne i kapitel 2 gælde fuldt ud.

Til kapitel 2

Bestemmelserne om forbud mod visse konkurrencebegrænsende aftaler m.v.

Lovforslaget indeholder i § 6 et generelt forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler m.v., der svarer til EF-Traktatens artikel 85, stk. 1.

Efter lovforslagets § 7 gælder forbudet i § 6 ikke for konkurrencebegrænsende aftaler m.v. mellem virksomheder eller en sammenslutning af virksomheder, som har en samlet omsætning på under 1 mia. kr., og hvis samlede markedsandel samtidig er under 10 pct. af markedet for varen eller tjenesteydelsen. Forbudet gælder endvidere ikke for konkurrencebegrænsende aftaler m.v. mellem virksomheder, der uanset markedsandelens størrelse har en samlet omsætning på under 150 mio. kr. Aftaler, der omfattes af de kvantitative kriterier i § 7, falder ikke under kontrolprincippet, men lades helt ureguleret, ctr. betænkning nr. 1297. Den nedre omsætningsgrænse finder dog ikke anvendelse, hvor konkurrencen inden for en branche er begrænset som følge af den samlede virkning af parallelle aftaler. Den nedre omsætningsgrænse gælder heller ikke i tilfælde, hvor virksomheder aftaler eller tilkendegiver bindende videresalgspriser.

Konkurrencebegrænsende aftaler m.v., der ikke opfylder de kvantitative betingelser, der er fastsat i lovforslagets § 7, omfattes som udgangspunkt af forbudet i § 6, stk. 1.

I EU-konkurrencereglerne er der imidlertid mulighed for, at en virksomhed ved en anmeldelse til Kommissionen kan få udstedt en såkaldt negativttest, hvor Kommissionen erklærer, at efter de forhold, som den har kendskab til, er der ikke grundlag for at skride ind i medfør af artikel 85, stk. 1. Endvidere er der efter EU-konkurrencereglerne mulighed for, at konkurrencebegrænsende aftaler m.v. kan blive fritaget fra forbudet, hvis de opfylder visse betingelser. Der er typisk tale om aftaler, som ud fra en mere langsigtet og bredere vurdering skønnes at kunne bidrage til øget samfundsmæssig effektivitet, selvom de på kort sigt og isoleret betraget indebærer en konkurrencebegrænsning. En sådan fritagelse kan enten ske individuelt, det vil sige for den enkelte aftale, eller for grupper af aftaler, f.eks. eneforhandlingsaftaler, efter fælles betingelser fastlagt i en såkaldt gruppefritagelse.

Lovforslaget indeholder i § 8 bestemmelser om, at Konkurrencerådet efter individuel vurdering fritager aftaler m.v., der opfylder de angivne betingelser.